

Ankieta: Co mówi moja modlitwa

Ankieta przeznaczona jest dla uczniów starszej młodzieży (klasa 3 gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna). Wyniki ankiet pomogą katechecie lepiej poznać uczniów. Pośrednio ankieta może ujawnić, jakie potrzeby i problemy mają uczniowie oraz jaki obraz Boga noszą w sobie.

Uczniowie otrzymują tekst modlitwy papieża Klemensa XI (1700-1721). Stare tłumaczenie z języka łacińskiego na język polski zostało zredagowane, by uniknąć archaizmów. Nie trzeba uczniom wyjaśniać genezy tej modlitwy, ani zapowiadać, czemu ankieta – poza właśnie modlitwą – może służyć. Jeśli katecheta wprowadzał już metodę ankiet i omawiał je, zapewne uczniowie będą się spodziewać, że także tym razem „coś z tego wyniknie”.

Przeprowadzenie ankiety

Rozdajemy uczniom kartki z wydrukowaną modlitwą (w pliku DO WYDRUKU). Prosimy, by nikt się nie podpisywał, ale na górze w lewym rogu każdy napisał lub narysował jakiś znak (logo) rozpoznawalne tylko dla niego samego. To ważne, by zachować anonimowość ankiety, a jednocześnie, by ankieta mogła wrócić do ucznia, który ją „wypełnił”.

Uczniowie mają za zadanie przeczytać tekst i obok wybranych modlitw wstawić plus albo minus. Plus – jeśli uznają, że dana modlitwa mogłaby być ich osobistą modlitwą, minus – jeśli nie wybraliby danej modlitwy jako swojej. Pozostałe modlitwy zostawiają bez żadnego znaku.

Katecheta zbiera kartki. W domu podlicza, które modlitwy zostały „przyjęte” przez uczniów, a które „odrzucone”. Przy omawianiu ankiet katecheta musi się wystrzegać osądzania uczniów albo robienia im rachunku sumienia. Wyniki omawia ogólnie, nie indywidualnie – podając liczbę wybranych („pozytywnie” oraz „negatywnie”) modlitw i wskazując na wnioski z tego wynikające.

Ważne by we wnioskach katecheta podkreślił, że wybór lub odrzucenie modlitwy świadczy także, jaki obraz Boga uczniowie mają.

Przed omówieniem wyników katecheta prosi, by uczniowie podeszli i znaleźli swoją kartkę z modlitwami (na podstawie wpisanego znaku). **Po skomentowaniu wyboru modlitw katecheta zachęca, by uczniowie wzięli kartki do domu i spróbowali pomodlić się wybranymi modlitwami.**

Poniższe wnioski są tylko przykładowe. Katecheta może opracować inne.

Przykładowe wnioski (KOMENTARZE)

Być może uczniowie najliczniej wybiorą modlitwy związane ze swoją przyszłością lub rozwojem, czyli te, w których jest zawarta prośba o kształtowanie dobrego charakteru i skutecznego działania (szczególnie modlitwy wyróżnione: 11 i 12), np.:

7. Boże mój, dopomóż mi żałować i zadośćuczynić za przeszłe grzechy, zwyciężyć przyszłe pokusy, opanować złe skłonności, których jestem pełen i nabywać odpowiednie dla mnie cnoty.

9. Spraw, Panie, abym usilnie starał się słuchać moich przełożonych, wspierać zależnych ode mnie, być wiernym w przyjaźni i przebaczać wrogom.

11. Boże mój, uczyn mnie roztroptym w przedsięwzięciach, wytrzymałym i odważnym w niebezpieczeństwach, cierpliwym w trudnościach i pokornym w powodzeniu.

12. Daj mi, Panie, abym zawsze był uważny w modlitwie, wstrzemięźliwy przy posiłku, dokładny w pracy i stały w postanowieniach.

13. Natchnij mnie, Panie, troską o czystość sumienia, skromność zachowania się i wyglądu, budującą mowę i uporządkowane życie.

KOMENTARZ: Przed wami przyszłość, pragniecie się rozwijać i kształtować w sobie cechy, które pozwolą wam z jednej strony nie zrażać się trudnościami i zachować poczucie godności, a z drugiej wiele osiągnąć i nie zachłysnąć się głupio powodzeniem. I o to się chcecie modlić.

Plusy mogą się także pojawić obok modlitwy o Bożą Opatrzność:

3. Kieruj mną w swojej mądrości, otocz swą sprawiedliwością, pocieszaj dobrocią, chroń swoją potęgą.

KOMENTARZ: Nie wiecie, co was czeka i pragniecie, by Bóg miał was w swojej opiece.

Niektórzy mogą także wybrać modlitwy, w których bezpośrednio lub pośrednio jest wyrażona prośba o doskonałość duchową, np.:

6. Oświeć mój rozum, pobudź moją wolę, oczyść ciało i uświęć moją duszę, Panie.

8. Nappełnij serce moje wdzięcznością za dobroć Twoją, wstrętem do moich wad, szczerą troską o bliźnich i wzgardą tego, co złe w świecie.

10. Pomóż mi zwyciężać pożądlivość umartwieniem, skąpstwo jałmużną, gniewliwość łagodnością, a letniość gorącą pobożnością.

KOMENTARZ: Są także osoby w tej klasie, które proszą o pomoc w dążeniu do doskonałości nie tylko w sensie rozwoju osobowości, ale także doskonałości duchowej, związanej z religijnością i pragnieniem zbawienia.

Modlitwa 14 i 16 wyraża troskę o własne zbawienie i prośbę, by Bóg prowadził do szczęśliwego wiecznego życia:

14. Pomóż mi czuwać nad popędami natury i współpracować z Twoją łaską, abym zachowywał Twoje przykazania i zbierał zasługi na zbawienie.

16. Spraw, abym dobrze przygotował się na śmierć, przejął się lękiem Twojego sądu, uniknął potępienia i osiągnął niebo.

KOMENTARZ: Z jednej strony życie tutaj, na ziemi, jest dla was ważne, ale wiecie, że śmierć fizyczna jest nieuchronna i boicie się jej, a z drugiej chcielibyście znaleźć się w wieczności w niebie. Wprawdzie może się wydawać, że w pewnym sensie musicie na niebo zasłużyć, ale jednocześnie zdajecie sobie sprawę, że sami bez Boga nie osiągniecie wiecznego szczęścia. I prosicie Go o pomoc. Jeśli ktoś przy tych modlitwach zaznaczył minus, być może obawia się nawet myśleć o śmierci.

Dobrze, jeśli uczniowie wybiorą także modlitwy, które wyrażają miłość do Boga, np.:

1. Boże mój, wierzę w ciebie, lecz wzmocnij moją wiarę; ufam Tobie, ale wspomóż moją nadzieję; miłuję Cię, lecz uczyn moją miłość bardziej gorącą; żałuję za moje grzechy, ale spraw, bym żałował doskonałej.

2. Uwielbiam Cię jako Stwórcę wszechrzeczy, pragnę Ciebie jako celu ostatecznego; wychwalam Cię jako ustawicznego dobroczyńcę, wzywam jako miłosiernego obrońcę.

KOMENTARZ: Niektórzy z was traktują Boga jako Kogoś bardzo bliskiego, najważniejszego w życiu. Ci wybrali modlitwy, które wyrażają wiarę i miłość, a także uwielbienie.

Prawdopodobnie będą uczniowie, którzy nie będą chcieli modlić się formułami wyrażającymi pragnienie poddania się woli Boga; w pewnym sensie „odrzuca” je, uznając, że te modlitwy nie tylko nie wyrażają ich pragnień, ale wręcz zdają się być przeciw nim, np.:

4. Ofiaruję Ci moje myśli, Panie, aby mnie prowadziły do Ciebie; moje słowa, aby mówiły jedynie o Tobie; moje uczynki, aby zgodne były z Twoją wolą, i całe postępowanie moje, aby było życiem wyłącznie dla Ciebie.

5. Panie, chcę tego, czego Ty chcesz, chcę dlatego, że Ty chcesz, chcę, jak Ty chcesz i jak długo chcesz.

KOMENTARZ: Chęć podjęcia modlitwy o przyjęcie woli Boga i szukanie wypełnienia jej – świadczy o wierze w kochającego Boga Ojca, który nie tylko chce dla człowieka jak najlepiej, ale też najlepiej wie, co dla niego dobre i najbardziej uszczęśliwiające.

Ci, którzy wpisali minus przy modlitwach dotyczących poszukiwania w życiu tego, co jest wolą Boga, prawdopodobnie świadomie lub podświadomie mają wyobrażenie, że Bóg może wymagać od nich poświęcenia czegoś ważnego i dobrego, że zdanie się na Jego wolę jest czymś co najmniej nieprzyjemnym. To jednak fałszywy obraz Boga i warto to przemyśleć, a także modlić się do Ducha Świętego, który obdarza łaską wiary i wspomaga w wierze zgodnej z prawdą.

Modlitwa 15. i częściowo także wymieniona już poprzednio modlitwa 8. wyrażają dystans wobec doczesności, czyli życia na ziemi i otwarcie się na wieczność:

8. Napełnij serce moje wdzięcznością za dobroć Twoją, wstrętem do moich wad, szczerą troską o bliźnich i wzgardą tego, co złe w świecie.

15. Boże mój, daj mi zrozumieć małość tego, co ziemskie, wielkość nieba i krótkość czasu wobec niekończącej się nigdy wieczności.

=====

UWAGA: Aby wykorzystać obie strony kartki A4, rozdajemy uczniom teksty modlitwy na formacie A6 – wystarczy tekst modlitwy wydrukować na jednej stronie A4, następnie ponownie włożyć kartki do drukarki wydrukowaną stroną do góry. Potem przeciąć kartki na pół.